

Välkommen till LRFs medlemssidor. Här berättar vi om vad LRF tycker och gör, centralt och regionalt. Har du synpunkter eller frågor är du välkommen att kontakta ditt regionkontor eller Eva Åström, 08-787 53 27 eller eva.astrom@lrf.se.

Hur kunde det gå så snett?

EUs vattendirektiv syftar till att framtida generationer ska tillförsäkras rent dricksvatten. Av någon outgrundlig anledning har det lett till en hänsynslös jakt på småskalig vattenkraft.

Människan är en del av naturen och lever av dess resurser. Den insikten har varit självklar för tidigare generationer men bleknar i det alltmer urbana samhället. Ju mer mat i form av de billigaste paketen ur butikshyllorna vi mättar oss med, desto mindre förståelse för odlarmödan bakom paketets innehåll. När synpunkter som "det är väl omodernt med kor när det finns mjölkmaskiner" hörs, är det riktigt allvarligt.

ÄR DET SAMMA bleknade insikt om människans historiska strävan efter ett drägligare liv som nu kastar sig över småskalig vattenkraft? Redan i de gamla landskapslagarna framgår att bruket av vattnets fallande kraft förenades med hänsyn till liv i vattnet. In i modern tid har detta fungerat med samhällets tillskyndan, acceptans och tillfredsställelse.

Med EUs vattendirektiv som skäl driver nu statens tjänstemän verksamhetsutövare av en förnybar naturresurs från hus och hem. Vattenverksamhet ska nypövas utifrån ett jungfruligt vildmarkstillstånd. Kosta vad det kosta vill i juridiska processer! Eller riv ut!

Vore det inte smartare att i praktisk samverkan med dem som i generationer skaffat kunskap om livet i det lokala vatten åtgärda eventuella problem där vattenkraft nyttjas?

Jan-Åke Jacobson
Svensk
Vattenkraftförening

Vattenskyddet påverkar lantbruket

Dricksvattenutredningen som nu är på remiss från Näringsdepartementet föreslår att kommunerna ska bli skyldiga att inrätta nya vattenskyddsområden och uppdatera gamla. LRF har suttit med i utredningen och förhindrat flera försämrade förslag.

I dag kan kommunerna använda andra sätt för att säkra sina vattentillgångar, till exempel avtal eller beredningsplaner. Arbetena med de nya vattenskyddsområdena ska vara klara för beslut senast i januari 2022 för större allmänna vattentäkter, och senast 2025 för mindre.

I praktiken är arbetet redan i gång över hela landet och frågan är hur man ska få till regelverk som tillåter både produktion av mat och bra dricksvatten. Det är gigantiska arealer som kan komma att lyda under lokala vattenskyddsföreskrifter och i en del av dessa områden blir det omfattande administration eller rena förbud.

Utredningen har uppskattat att över 1200 täkter i dag saknar rätt skydd.

Positiva tongångar finns också i Näringsdepartementets remiss, där utredningen föreslår att kommunerna måste ta fram en konsekvensbeskrivning inför inrättande av vattenskyddsområden. Det föreslås också bli mer fokus på samråd med enskilda, något som inte heller behövs i dag.

Utredningen har pågått i flera år

och LRF har genom sin närvaro kunnat vidga förståelsen för hur vattenskyddsområden påverkar jord- och skogsbruk. Flera försämrade förslag har kunnat undvikas. Utredningen föreslår också att Jordbruksverket ska titta närmre på hur jordbrukets behov av vatten kan säkras för framtiden.

ÅSA WOLGAST BROBERG

Ny jurist bevakar vattenfrågorna

Ny på enheten Energiföretagande och miljö är Jan Olof Sundby, jurist med lång erfarenhet inom framför allt vattenkraft.

Jan Olof Sundby kommer att arbeta för en lagstiftning som rimmar med medlemmarnas intressen, bland annat när det gäller småskalig vattenkraft, ramdirektivet för vatten och positionen om vattenverksamhet.

– En aktuell fråga rör de många medlemmar som har små vattenkraftverk. Det finns ett par hundra pågående ärenden där den enskilde hamnar i ett moment 22.

Kraftverken har legat där de ligger under en lång tid, ibland flera

Jan Olof Sundby

hundra år, och varit godkända. Men nu måste man söka tillstånd och det genererar en kostsam rättegångsprocess som man får betala själv, liksom åtgärder. Söker man inte tillstånd kan man få ett föreläggande om att ta bort vattenkraftverket och även det är förknippat med stora belopp.

– LRF vill att tidigare tillstånd ska accepteras och att det blir ett delat finansieringsansvar för modernisering av kraftverken. Det här är ju en förnybar och ren energiform som samhället efterfrågar.

De politiska partierna har visat stor förståelse, och viss förståelse har man också kunnat se hos myndigheterna. I ramdirektivet finns en möjlighet till undantag för angelägna syften som ligger i det allmännas intresse, vilket Sverige skulle kunna utnyttja.

EVA ÅSTRÖM

Två viktiga uppdrag

❖ Jordbruksverket gör två viktiga utredningar på vattenområdet. Den ena, som ska vara klar i slutet av 2017, ska föreslå åtgärder för att anpassa täckdiken och öppna diken till ett ändrat klimat. Där ingår att med hjälp av SLU och SMHI föreslå nya riktlinjer för dimensionering.

Det andra uppdraget, som ska vara klart i vår, ska studera möjligheten att använda kontrollerad översvämning av jordbruksmark för att skydda bebyggelse, ett slags ekosystemtjänst.

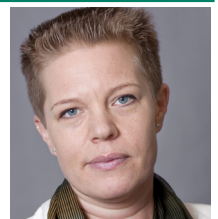
LRF värd för vattenmöte

❖ Liksom förra året bjuder LRF in fem länder – Norge, Frankrike, Nederländerna, Polen och Litauen – för att presentera och diskutera sina föreslagna jordbruksåtgärder mot övergödning och för att jämföra hur man i de olika länderna genomför EUs vattendirektiv med, särskilt fokus på åtgärder och kostnader.

Konferensen äger rum den 27 oktober och är öppen för alla intresserade. Deltagande är kostnadsfritt. För mer information och anmälan, kontakta markus.hoffman@lrf.se.

Sunita Hallgren,
LRF

Du arbetar med att ta fram en vägledning om vattenskyddsområden. Varför behövs det?

– I Dricksvattenutredningen finns ett förslag som sannolikt ökar takten på inrättande av vattenskyddsområden, och allt fler medlemmar drabbas. Det behövs bra argument när skyddsområden inrättas, och vägledning i hur man hanterar de krav som ställs när skyddsområdet är ett faktum.

Hur kommer vägledningen att se ut?

– Tanken är en webbsida som är exklusiv för förtroendevalda, medlemmar och LRFs tjänstemän. Det kommer att bli ett A till Ö om hur inrättandet av ett vattenskyddsområde går till, hur man kan bemöta krav och vad man ska och inte ska acceptera.

På vilket sätt kan vattenskyddet påverka medlemmarnas verksamhet?

– Det handlar bland annat om hantering av petroleum, växtskyddsmedel, växtnäring, smittskydd, timmerupplag, avfallshantering och uppställning av fordon, ibland helt orimliga krav. Men även om det här är superbesvärligt för den enskilde så går det att påverka om man är på frågan tidigt och har sakliga argument.

EVA ÅSTRÖM